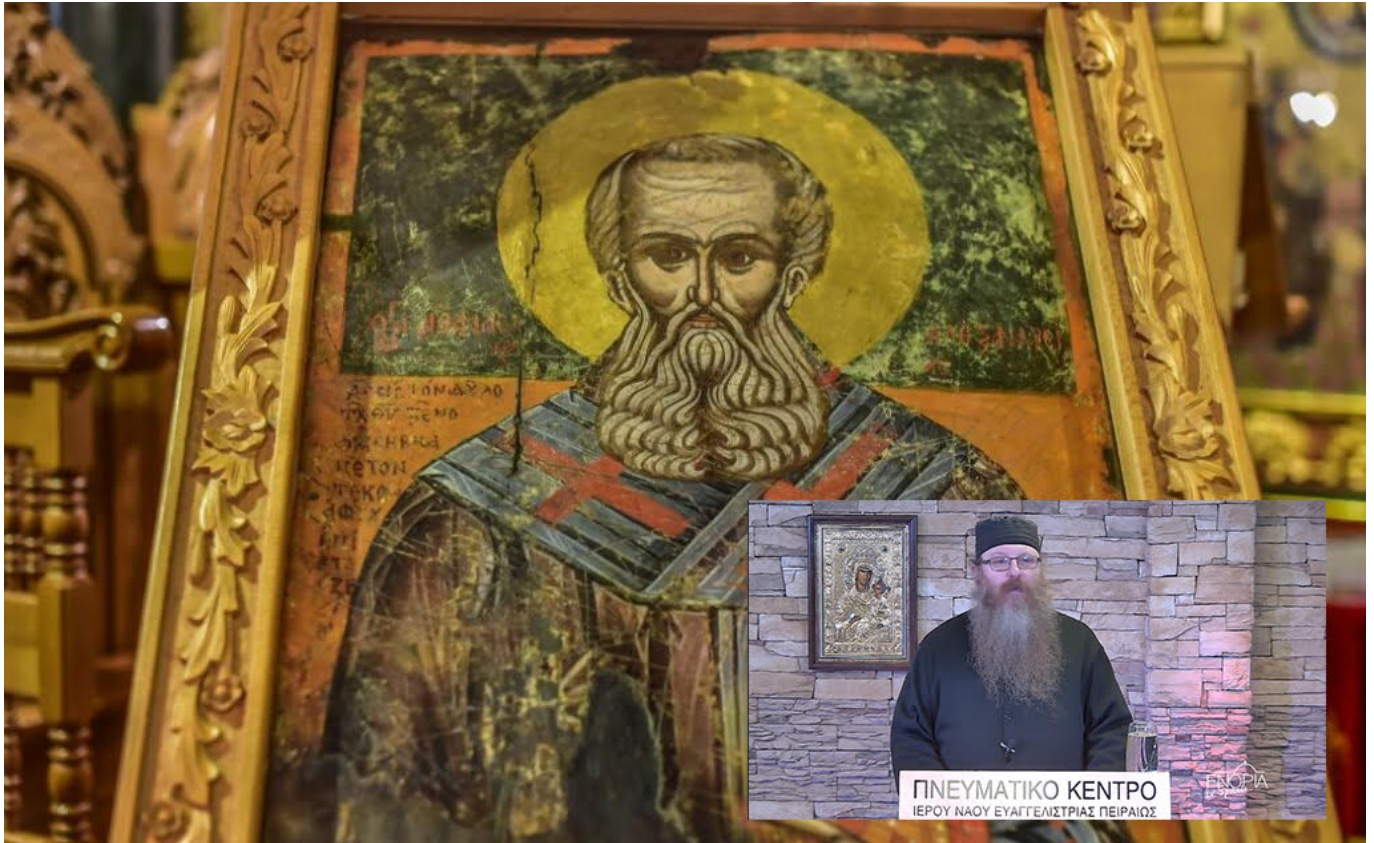

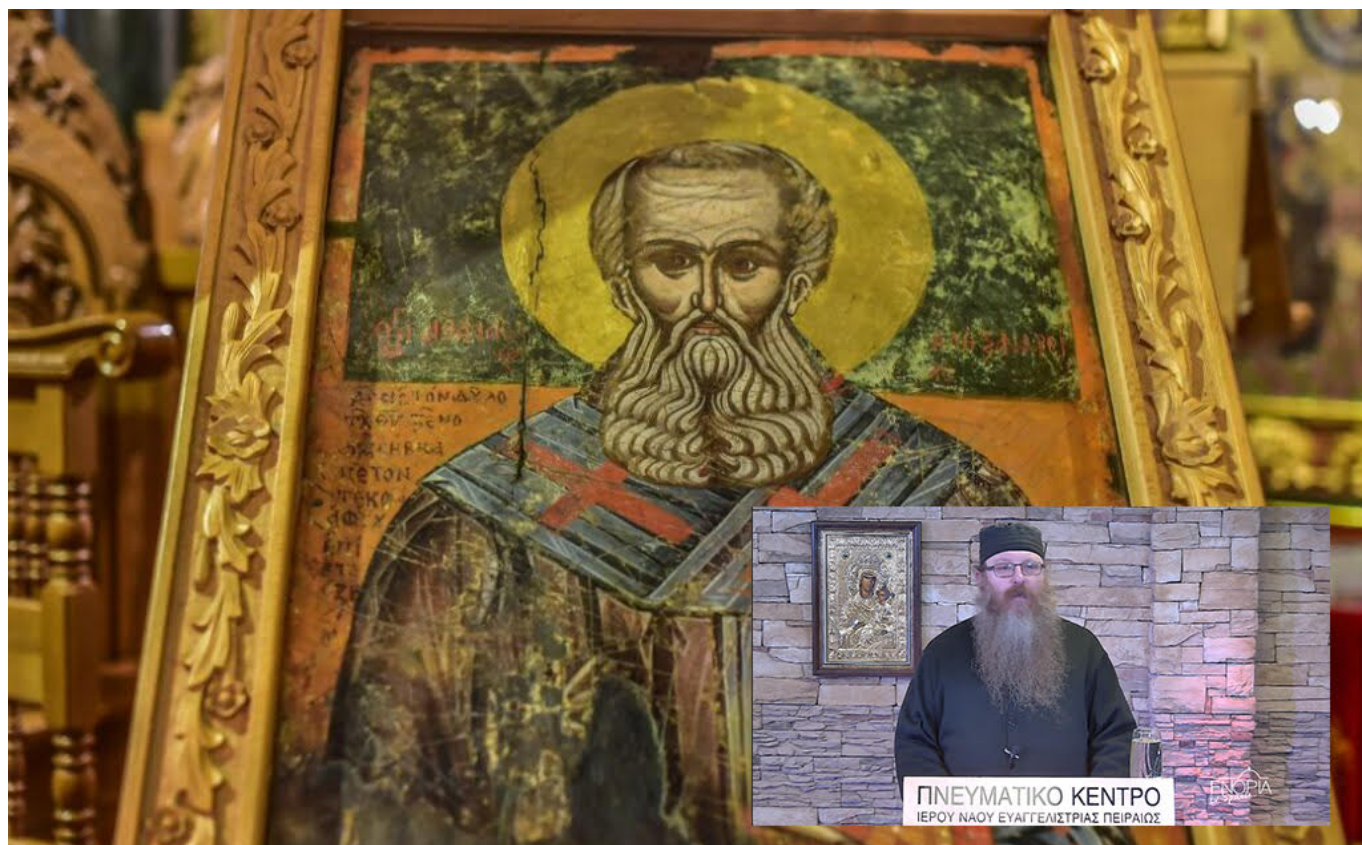
13 Μαρτίου 2022

«Πατερικός λόγος»: Μέγας Αθανάσιος στο «Ενορία εν δράσει»

Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Κοινωνιολογικά (κοινωνική πρόνοια & οικογενειακά θέματα)
/ Πολυμέσα - Multimedia

Συνεχίστηκε την Τετάρτη 23 Φεβρουαρίου, με την 3η διαδικτυακή συνάντηση, η σειρά παρουσιάσεων με γενικό τίτλο «Πατερικός λόγος», που πραγματοποιείται κάθε Τετάρτη, στο πλαίσιο των Εκπαιδευτικών Σεμιναρίων του προγράμματος «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει...».

Η συνάντηση ήταν αφιερωμένη στον Μέγα Αθανάσιο. Τη σειρά επιμελείται ο Αρχιμανδρίτης π. Δανιήλ Ψωίνος, Θεολόγος, Ιεροκήρυκας.

Το Σεμινάριο είναι ανοιχτό σε όλους και η παρακολούθηση του γίνεται μόνο διαδικτυακά, μέσα από το κανάλι του προγράμματος «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει...» στο YouTube.

Η Εκκλησία δεν δίνει εύκολα τίτλους, όμως τον Αθανάσιο τον ονόμασε Μέγα. Και του προσέδωσε αυτόν τον τίτλο, γιατί ήταν ένας μέγιστος άνθρωπος, ο άνθρωπος του Θεού, ο Πατέρας και Διδάσκαλος που βοήθησε την Εκκλησία, να διατηρήσει την πίστη της, να διατρανώσει την αλήθεια της και να περιφρουρήσει τους πιστούς από τους νοητούς λύκους που εμφανίζονται και θέλουν να οδηγήσουν ανθρώπινες ψυχές στην απώλεια.

Ο Μέγας Αθανάσιος, είναι στύλος της Ορθοδοξίας και φωστήρας της οικουμένης, που φανέρωσε την αλήθεια περί του τριαδολογικού δόγματος και ειδικότερα την αλήθεια που αφορά στον Υιό και Λόγο του Θεού.

Γεννήθηκε στην Αλεξάνδρεια από ευσεβείς γονείς, που τον γαλούχησαν με τα ορθόδοξα νάματα της πίστεως, το έτος 298, λίγο πριν ξεσπάσει ο διωγμός του Διοκλητιανού. Ο Επίσκοπος Αλεξανδρείας Αλέξανδρος, τον ανέλαβε υπό την προστασία του, βλέποντας και διακρίνοντας την αγία βιωτή και πολιτεία του, και

την μετέπειτα εξέλιξη του.

Ο Μέγας Αθανάσιος σπούδασε και κατείχε σπουδαία μόρφωση, ιδίως όμως καταγίνονταν με την μελέτη της Αγίας Γραφής. Ποθώντας τον μοναχικό βίο, αποσύρεται στην έρημο και μαθητεύει κοντά στον καθηγητή της ερήμου, Μέγα Αντώνιο και υπήρξε ένθερμος μαθητής του, μέχρι το τέλος της ζωής του.

Επιστρέφει στην Αλεξάνδρεια, χειροτονείται διάκονος και άρχισε το θεολογικό και συγγραφικό έργο. Με ιδιαίτερο ζήλο, επιδόθηκε στο αξιοζήλευτο ποιμαντικό του έργο, στο οποίο κυριολεκτικά εκδαπανήθηκε.

Η πορεία του δεν ήταν ανέφελη, γιατί ξέσπασε η αίρεση του Αρείου, που λόγω υπέρμετρου εγωισμού, έπεσε σε μεγάλα σφάλματα, σε σημείο να κηρύξει αίρεση, ότι ο Υιός και Λόγος του Θεού δεν είναι αιώνιος και έχει αρχή, άρα δεν είναι Θεός και Σωτήρας, αλλά κτίσμα.

Ο Επίσκοπος Αλέξανδρος συγκάλεσε σύνοδο πρεσβυτέρων, όπου καταδίκασε την διδασκαλία του Αρείου, και ο Άρειος εκδιώχθηκε από την Αλεξάνδρεια, βρίσκοντας καταφύγιο στην Καισάρεια.

Αργότερα, ο Μέγας Κωνσταντίνος συγκάλεσε την Α΄ Οικουμενική Σύνοδο στη Νίκαια της Βιθυνίας για να αντιμετωπιστεί αυτήν την κατάσταση. Εκεί βρέθηκε και ο Μέγας Αθανάσιος, ως Διάκονος, αποτελώντας την συνοδεία του γηραιού πλέον Επισκόπου Αλεξάνδρου και διαδραμάτισε σπουδαίο και καθοριστικό ρόλο, διατυπώνοντας την αλήθεια και υπερασπιζόμενος την Ορθοδοξία.

Μετά τον θάνατο του Αλεξάνδρου, και αφού είχε χειροτονηθεί Πρεσβύτερος, εξελέγη ομόφωνα από τον λαό, Επίσκοπος Αλεξανδρείας. Πρώτο του μέλημα ήταν, να αποκαταστήσει την ενότητα και την ευταξία στην επαρχία του. Γι' αυτό και πραγματοποίησε πολλές περιοδείες, κηρύσσοντας την αλήθεια της πίστεως. Όσο όμως απουσίαζε, βρήκαν ευκαιρία οι εχθροί του που ασπάζονταν την αρειανική διδασκαλία, να τον συκοφαντήσουν.

Ο αυτοκράτορας πίεσε τον Αθανάσιο να δεχθεί σε κοινωνία τον Άρειο, εκείνος αρνήθηκε και εξορίστηκε. Δύο χρόνια μετά τον θάνατο του Μ. Κωνσταντίνου, ο διάδοχος του Κωνσταντίνος Β΄ επανέφερε τον Αθανάσιο στο ποίμνιο του. Οι αρειανοί όμως δούλευαν υποχθόνια, υποσκάπτοντας τα θεμέλια της προσωπικότητας του Μ. Αθανασίου. Γι' αυτό και αναγκάστηκε πάλι να φύγει από την Αλεξάνδρεια και να καταφύγει στη Ρώμη, για 6 χρόνια.

Όταν ησύχασαν τα πράγματα επέστρεψε κι έγινε δεκτός με μεγάλο ενθουσιασμό και με εκδηλώσεις σεβασμού και αγάπης από το ποίμνιο του. Δώδεκα χρόνια

δούλεψε σκληρά ως πραγματικός Επίσκοπος και ποιμένας, επιδιώκοντας την προκοπή και την ωφέλεια του ποιμνίου του.

Ξεκίνησαν ξανά αναταραχές και ο Μ. Αθανάσιος θέλοντας να καθησυχάσει τα πράγματα, έφυγε από την Αλεξάνδρεια και για 6 χρόνια περιπλανιόταν, για να αποφύγει το μένος των αρειανών. Βρέθηκε σε μοναστήρια και ασκηταριά, κι εκεί ασκήθηκε ακόμη περισσότερο. Δεν λησμόνησε το ποίμνιο του κι έστελνε συχνά επιστολές, με τις οποίες στήριζε κι ενδυνάμωνε τους ανθρώπους και υπενθύμιζε στις συνειδήσεις τους, την αλήθεια της πίστεως.

Καταδιώχθηκε και από τον Ιουλιανό τον παραβάτη και ο Αθανάσιος κατέφυγε στους μοναχούς της Θηβαΐδας. Τα τελευταία χρόνια της ζωής του, τα πέρασε ειρηνικά και στις 2 Μαΐου του 375, κοιμήθη.

Κάθε λόγος, πράξη και ενέργεια του, ήταν έκφραση και εκδήλωση αρετής. Η αγιότητα του βίου του, οι σκληροί αγώνες του κατά της αιρέσεως, η πλούσια συγγραφική του δράση και η ηρωική του πολιτεία, τον ανέδειξαν μεγάλο άγιο και οικουμενικό διδάσκαλο της Εκκλησίας.

Κατά τον Μ. Αθανάσιο, βάση για να διατυπώσει κάποιος την διδασκαλία της Εκκλησίας, είναι η Παράδοση, γιατί η έκπτωση από αυτήν, σημαίνει και άρνηση της χριστιανικής ιδιότητας.

Ο Υιός και Λόγος του Θεού, είναι τέλειο γέννημα του Πατρός και όχι κατά θέληση, αλλά κατά φύση, και επομένως δεν υπάρχει χρόνος στην γέννηση του Υιού, αλλά είναι μέσα στη φύση του Πατρός να γεννά τον Υιό. Και αφού υπάρχει πάντοτε μετά του Πατρός, είναι Θεός αληθινός, εκ Θεού αληθινού.

Για την Αγία Τριάδα, ο Μ. Αθανάσιος μας λέει ότι είναι τρία πρόσωπα και μία ουσία και αποτελεί ένα σύνολο, μία θεότητα. Επίσης, η θέληση και η ενέργεια είναι ενιαία, μέσα στην Αγία Τριάδα, μόνο κατά την εκδήλωση της ενέργειας παρεμβαίνουν ιδιαιτέρως τα πρόσωπα.

Σχετικά με τον άνθρωπο, ο Μ. Αθανάσιος λέει ότι αποτελείται από δύο συστατικά, το σώμα και την ψυχή και πλάστηκε από τον Θεό κατά την εικόνα Του, δηλαδή τον Λόγο Του. Γι' αυτό και ήταν ανάγκη ο Λόγος να ενανθρωπήσει, ώστε να Τον δούμε για να αναχθούμε και να φτάσουμε και πάλι σε αυτήν την εικόνα, να την καθαρίσουμε, γιατί είχε αμαυρωθεί από την αμαρτία. Η ψυχή είναι εκείνη που κινεί το σώμα, γι' αυτό και μετά τον θάνατο, το σώμα νεκρώνεται, ενώ η ψυχή είναι αθάνατη, όχι από την φύση της, αλλά επειδή έτσι το θέλησε το Θεός.

Η πτώση του ανθρώπου στην αμαρτία, αμαύρωσε το «κατ' εικόνα», όμως ο

άνθρωπος δεν έχασε όλες τις λογικές και ηθικές δυνάμεις του, που σημαίνει ότι είχε την δυνατότητα, αν ο Θεός ενηθρώπιζε, να σωθεί και πάλι. Και ο Θεός γίνεται άνθρωπος, για να κάνει τον άνθρωπο πάλι θεό. Κινήθηκε η θεία οικονομία, το σχέδιο του Θεού, που έτσι όρισε να σωθεί ο άνθρωπος.

Ο Μ. Αθανάσιος, παρά τις περιπέτειες του, δεν σταμάτησε να γράφει και το συγγραφικό του έργο είναι τεράστιας θεολογικής αξίας. Έγραψε εορταστικές επιστολές για την εορτή του Πάσχα, ερμηνευτικά έργα, απολογητικά έργα, περιστασιακά κείμενα σχετικά με τις συκοφαντίες που δεχόταν και τις οποίες ανασκεύασε, εκείνα με τα οποία πολεμούσε τις κακοδοξίες και τις αιρέσεις, καθώς και για τις διώξεις του.

Σπουδαίο έργο του, είναι οι τρεις λόγοι κατά αρειανών, που ανασκευάζει την αρειανική διδασκαλία, ερμηνεύει χωρία για την γέννηση του Υιού και την σχέση Του με τον Πατέρα και χωρία που παραμόρφωναν οι αρειανοί.

Με τα ασκητικά έργα του επίσης, διαπραγματεύεται ασκητικά θέματα, με σπουδαιότερο από αυτά, τον βίο και την πολιτεία του οσίου Αντωνίου.

Τη συνάντηση μπορείτε να την παρακολουθήσετε εδώ:

[π. Δανιήλ Ψωίνος: Πατερικός λόγος 03](#)